

ผลการจัดรูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกตามแนวคิดของแฮนดี
ต่อความพึงพอใจของผู้ป่วยและพยาบาล

นาวาอากาศโทหญิง เบญจา วิไล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF SANY ORTHOPAEDICS NURSING MODEL
ON PATIENTS AND NURSES SATISFACTION

Wing Comander Benja Wilai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Administration

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

491039

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลการจัดรูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกตามแนวคิด
ของแซนดี้ ต่อความพึงพอใจของผู้ป่วยและพยาบาล

โดย

นาวาอากาศโทหญิง เบญจา วิไล

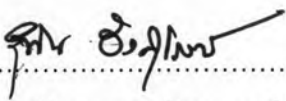
สาขาวิชา

การบริหารการพยาบาล

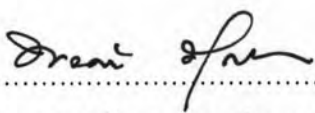
อาจารย์ที่ปรึกษา

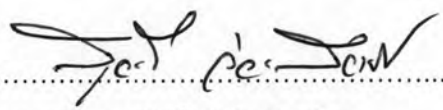
อาจารย์ ดร. สุวิณี วิวัฒน์วานิช

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ. หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ต. หญิง ดร. พวงเพ็ญ ชุณหปราณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. สุวิณี วิวัฒน์วานิช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

เบญจา วิไล: ผลการจัดรูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกตามแนวคิดของแซนตี้ต่อความพึงพอใจของผู้ป่วยและพยาบาล (EFFECTS OF SANTY ORTHOPAEDICS NURSING MODEL ON PATIENTS AND NURSES SATISFACTION) อ. ที่ปรึกษา: อ. ดร. สุวิณี วิวัฒน์วานิช, 202 หน้า.

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและพัฒนาารูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกตามแนวคิดของแซนตี้ เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ป่วยก่อนและหลังการใช้รูปแบบในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และเปรียบเทียบความพึงพอใจของพยาบาลก่อนและหลังการจัดรูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกตามแนวคิดของแซนตี้ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน และกลุ่มควบคุม 20 คน และพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานประจำหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกจำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการสร้างและพัฒนาารูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกมี 5 ชุดคือ 1) โครงการการจัดรูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก 2) แผนการอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) แนวทางปฏิบัติการพยาบาล 4) คู่มือปฏิบัติงาน 5) สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การดูแลตนเองเมื่อกระดูกหัก เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมี 3 ชุด คือ 1) แบบกำกับการทดลอง 2) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ป่วย 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาล โดยแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ป่วยและพยาบาลทั้ง 2 ชุด ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ .96 และหาความเที่ยงโดยได้ค่าประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .97, .93 ตามลำดับ วิเคราะห์ผลการศึกษาโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าเฉลี่ยอันดับที่ค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ ทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติ Wilcoxon matched-pairs และ Mann-Whitney U-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ได้รูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก ประกอบด้วย แนวทางปฏิบัติการพยาบาล คู่มือการปฏิบัติงาน วีดิทัศน์ เรื่อง การดูแลตนเองเมื่อกระดูกหัก โดยมีสาระเรื่อง ผู้ประสานงาน ผู้ส่งเสริมความสบาย การเป็นหุ้นส่วน/ผู้ชี้แนะ การจัดการความเสี่ยง การเป็นผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค
2. ความพึงพอใจของผู้ป่วยหลังได้รับการพยาบาลตามรูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกตามแนวคิดของแซนตี้สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความพึงพอใจของพยาบาลหลังการใช้รูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกตามแนวคิดของแซนตี้สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ความพึงพอใจของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกหลังได้รับการพยาบาลของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองโดยรวมไม่แตกต่างกัน

สาขาวิชา.....การบริหารการพยาบาล.....ลายมือชื่อนิสิตนิสิต.....
 ปีการศึกษา.....2549..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4777838136: MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD: SANTY ORTHOPAEDICS NURSING MODEL / PATIENTS SATISFACTION / NURSES SATISFACTION
BENJA WILAI: EFFECTS OF SANTY ORTHOPAEDICS NURSING MODEL ON PATIENTS
AND NURSES SATISFACTION. THESIS ADVISOR: SUVINEE WIVATVANIT, PhD., 202 pp.

The purposes of this quasi experimental research were to create the orthopaedics nursing based on Santy model in Bhumibol Adulyadej Hospital, and to study the effect of the orthopaedics nursing model on nurses' satisfaction, and patients' satisfaction between experimental group and control group. The research subjects consisted of 40 orthopaedic patients and 10 professional nurses who worked in orthopaedic unit. The orthopaedic patients were randomly assigned to either experimental group and control group by matched pair technique. Research instruments were training project of orthopaedic nursing model, training program, guidelines for orthopaedic nursing, handbook of nursing practice, observation form of nursing practice, and video media. Research data were obtained by questionnaires of orthopaedic patients and nurses' satisfaction. The content validity of the questionnaires of orthopaedic patients and nurses' satisfaction by 5 experts was .96. The Cronbach's alpha coefficient of questionnaires were .97, and .93 respectively. Statistical methods used in data analysis were median, quartile deviation, Wilcoxon matched-pairs signed-rank test and Mann-Whitney U-test.

The research findings were as follows:

1. Orthopaedics nursing model was created based on Santy model which included: guideline for orthopaedic nursing, handbook of nursing practice, observation form of nursing practice, and video media. The contents included co-ordinator, comfort enhancer, partner/guide, risk manager and technician
2. The orthopaedic patients' satisfaction in experimental group after the implementation of Santy orthopaedics nursing model was significantly higher than dose of before at $p = .01$
3. The overall nurses' satisfaction after implementation of Santy orthopaedics nursing model was significantly higher than dose of before at $p = .01$
4. The orthopaedic patients' satisfaction in experimental and control group were not significantly different.

Field of study...Nursing Administration..... Student's signature..... *Benja Wilai*
 Academic year..... 2006..... Advisor's signature..... *Suvinee Wivatvanit*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถของ อาจารย์ ดร.สุวิณี วิวัฒน์วานิช อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้สละเวลา ที่แนะ ให้คำปรึกษา ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องที่เป็นประโยชน์ รวมทั้ง ได้ให้ความเมตตา เอื้ออาทร เปรียบเสมือนบุคคลในครอบครัว และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ และพร้อมกันนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ พ.ต.ต.หญิง ดร. พวงเพ็ญ ชุนหปราน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ กรรมการสอบที่ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องและให้ข้อเสนอแนะ ต่างๆในการนำไปปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ทุกท่านที่ได้สละเวลาในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมทั้ง ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดชและผู้อำนวยการกองการ พยาบาลที่ได้ให้การสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ อนุญาตให้ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยและใช้ สถานที่ในการเก็บข้อมูล ขอขอบคุณผู้ตรวจการ หัวหน้าหอผู้ป่วย พยาบาลและเจ้าหน้าที่หอผู้ป่วย ศัลยกรรมกระดูกทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการวิจัย ขอขอบคุณผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกทุกท่านที่ กรุณาเสียสละเวลาให้ความร่วมมือและให้ข้อมูลที่มีคุณค่ายิ่งต่อการวิจัย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ที่ได้ให้กำเนิดและอบรมเลี้ยงดูสั่งสอน ให้กำลังใจสนับสนุนทุกๆด้านที่ทำให้สำเร็จในการศึกษาตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและระลึกถึง พระคุณอยู่เสมอ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะพยาบาลศาสตร์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ไม่ได้เอ่ยนาม ซึ่งมีส่วนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ความดีและประโยชน์จาก วิทยานิพนธ์เล่มนี้ขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	5
ปัญหาการวิจัย.....	5
แนวคิดเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	8
คำจำกัดความในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการพยาบาลศัลยกรรมกระดูก.....	15
การพยาบาลผู้ป่วยกระดูกหัก.....	16
แนวคิดการพยาบาลศัลยกรรมกระดูกของแซนดี้.....	21
แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	29
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในบริการ.....	33
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในงาน.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	47

	๗	
	หน้า	
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
	เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	54
	การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
	การพิทักษ์สิทธิ์ของผู้ป่วย.....	77
	ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย.....	79
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
4	ผลการศึกษาวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	114
	สรุปผลการวิจัย.....	117
	ข้อเสนอแนะ.....	129
	รายการอ้างอิง.....	131
	ภาคผนวก.....	138
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	139
	ภาคผนวก ข จดหมายขอความร่วมมือ.....	141
	ภาคผนวก ค เอกสารขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย.....	144
	ภาคผนวก ง ตัวอย่างเครื่องมือ.....	154
	ภาคผนวก จ สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	192
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	202

สารบัญตาราง

ณ

ตารางที่

หน้า

1	การประเมินการไหลเวียนเลือด การเคลื่อนไหวและความรู้สึกของแขนขา.....	19
2	การจับคู่กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองตามลักษณะของ เพศ อายุ.....	53
3	แสดงผลการสังเกตการปฏิบัติ ตามรูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก ตามแนวคิดของแซนดี้ จำแนกตามรายชื่อของแต่ละกิจกรรม.....	72
4	จำนวน และร้อยละของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ที่เคยรับบริการในหอผู้ป่วย ศัลยกรรมกระดูก.....	85
5	จำนวนร้อยละของพยาบาลประจำการหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกจำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สถานภาพสมรสวุฒิทางการพยาบาล.....	87
6	เปรียบเทียบคะแนนค่ามัธยฐานความพึงพอใจของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกก่อน และหลังการทดลอง และความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจของกลุ่ม ควบคุม และกลุ่มทดลองเป็นรายคู่.....	89
7	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอันดับที่ค่ามัธยฐานของคะแนนความ พึงพอใจของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก ก่อนและหลังได้รับการพยาบาลผู้ป่วย ศัลยกรรมกระดูกของกลุ่มควบคุมและกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรม กระดูกตามแนวคิดของแซนดี้.....	90
8	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอันดับที่ค่ามัธยฐานของคะแนนความ พึง พอใจของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก ในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการพยาบาล ผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกตามแนวคิดของแซนดี้โดยรวมและรายด้าน.....	92
9	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอันดับที่ค่ามัธยฐานของคะแนนความ พึงพอใจของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก ในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการการ พยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกตามแนวคิดของแซนดี้ รายด้านและรายชื่อ.....	94
10	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอันดับที่ค่ามัธยฐานคะแนนความพึงพอใจ ของพยาบาล โดยรวมและรายด้าน ก่อนและหลัง การจัดรูปแบบการพยาบาล ผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกตามแนวคิดของแซนดี้ในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก.....	102

11	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอันดับที่ค่ามัธยฐานคะแนนความพึงพอใจของพยาบาล รายด้านและรายข้อ ก่อนและหลังการจัดรูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกตามแนวคิดของแซนดี้ ในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก.....	104
12	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอันดับที่ค่ามัธยฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก ก่อนการทดลอง โดยรวมและรายด้านระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกตามแนวคิดของแซนดี้.....	112
13	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอันดับที่ค่ามัธยฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก หลังการทดลอง โดยรวมและรายด้านระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกตามแนวคิดของแซนดี้.....	113

สารบัญญภาพ

ฉ

ภาพประกอบ

หน้า

รูปที่ 1	การปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก.....	22
รูปที่ 2	การประเมินการเคลื่อนไหวผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก.....	23
รูปที่ 3	กรอบแนวคิดบทบาทพยาบาลศัลยกรรมกระดูกของแซนดี้.....	25
รูปที่ 4	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	49
รูปที่ 5	สรุปขั้นตอนการวิจัย.....	79